

ISIEN KOKEMUKSET KÄTILÖIDEN OHJAUKSESTA SYNNYTYKSESSÄ JA LAPSIVUODEOSASTOLLA

Kirjallisuuskatsaus

Eva-Riikka Mäkelä
Noora Jokiahho

Opinnäytetyö
Marraskuu 2015

Hoitotyön koulutusohjelma
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala

Tekijä(t) Jokiaho, Noora Mäkelä, Eva-Riikka	Julkaisun laji Opinnäytetyö	Päivämäärä 16.11.2015
	Sivumäärä 45	Julkaisun kieli Suomi
		Verkkojulkaisulupa myönnetty: X
Työn nimi Isien kokemukset kätilöiden ohjauksesta synnytyksessä ja vuodeosastolla Kirjallisuuskatsaus		
Koulutusohjelma Hoitotyön koulutusohjelma		
Työn ohjaaja(t) Manninen, Helena Tiainen, Elina		
Toimeksiantaja(t)		
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön tarkoituksena oli kerätä ajankohtaista tietoa koskien isien kokemuksia kätilöiden ohjauksesta synnytyksen aikana, sekä lapsivuodeosastolla. Tavoitteena oli tuottaa tietoa, jonka avulla kätilöt, sekä alan opiskelijat voivat kehittää isien ohjausta kätilötyössä.</p> <p>Opinnäytetyö toteutettiin kirjallisuuskatsauksena. Toteutus tapahtui vuoden 2015 aikana. Opinnäytetyön vaiheet noudattivat kirjallisuuskatsauksen ohjeistusta ja koostuivat tutkimuskysymysten määrittämisestä, tiedonhausta, tutkimusten valinnasta, sisällönanalyysistä, sekä tulosten esittämisestä. Opinnäytetyöhön valikoitui mukaan seitsemän pätevää tutkimusta.</p> <p>Tulokset muodostuivat vanhemmuuden tukemisesta, vauvaan liittyvästä ohjauksesta, ohjaamisesta synnytyksessä ja lapsivuodeosastolla, sekä isien kannustuksesta ja yksilöllisestä huomioimisesta. Isät kokivat kätilöiden ohjauksen hyvin vaihtelevasti, mutta tutkimustuloksista huomaa, että isien ohjaus synnytyksessä ja lapsivuodeosastolla tarvitsee kehittymistä. Ohjauksessa toivottiin yksilöllistä ohjausta, asioiden spontaania selittämistä, sekä isille konkreettisia keinoja toimia synnytyksessä ja lapsivuodeosastolla. Isät kokevat jäävänsä helposti ulkopuoliseksi.</p>		
Avainsanat (asiasanat) Isyys, isien kokemus, kätilöiden ohjaus, synnytys, lapsivuodeosasto, kirjallisuuskatsaus		

Author(s) Jokiaho, Noora Mäkelä, Eva-Riikka	Type of publication Bachelor's thesis	Date 16.11.2015
		Language of publication: Finnish
	Number of pages 45	Permission for web publication: x
Title of publication Fathers' experiences of midwives' guidance during labour and postpartum A literature review		
Degree programme Degree Programme in Nursing		
Tutor(s) Manninen, Helena Tiainen, Elina		
Assigned by		
Abstract The purpose of the thesis was to collect information about fathers' experiences of midwives' guidance during labour and postpartum. The objective was to produce information for midwives and midwifery students so that they could develop fathers' guidance in their work. The thesis was implemented as a literature review, and it was completed during the year 2015. The stages of the thesis followed the guidelines of a literature review. The stages were defining the research questions, searching information, selecting the sources, analysing and presenting the results. Seven studies were selected for the thesis. The results could be classified in four categories: support of parenthood, guidance related to the baby, guidance during labour and the postpartum as well as giving encouragement to the fathers and recognising them as individuals. The fathers' experiences of the midwives' guidance varied to a great extent. However, according to the results, improvements are needed in the guidance of fathers during labour and postpartum. Fathers need individual guidance, spontaneous explanation of issues and concrete advice on ways to act during labour and postpartum because they often feel that they are left out.		
Keywords/tags (subjects) Fatherhood, father's experiences, midwives' guidance, child-birth, labour, postpartum and literature review		

Sisältö

1	Johdanto	2
2	Keskeiset käsitteet	3
2.1	Isä synnytyksessä	3
2.2	Isä lapsivuodeosastolla.....	4
2.3	Kätilön ohjaus	5
3	Opinnäytetyön tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset	7
4	Opinnäytetyön toteutus	8
4.1	Kirjallisuuskatsaus tutkimusmenetelmänä	8
4.2	Tiedonhaun prosessi.....	9
4.3	Aineiston analyysi.....	16
5	Isien kokemukset kätilöiden ohjaamisesta synnytyksessä ja lapsivuodeosastolla	21
5.1	Vanhemmuuden tukeminen.....	21
5.2	Vauvaan liittyvä ohjaus.....	22
5.3	Ohjaaminen synnytyksessä ja lapsivuodeosastolla.....	23
5.4	Isien kannustus ja yksilöllinen huomiointi	24
6	Pohdinta	25
6.1	Tulosten tarkastelu.....	25
6.2	Opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys	34
6.3	Johtopäätökset ja jatkotutkimusaiheet	37
	Lähteet	39

Taulukot

Taulukko 1. Sisäänotto- ja poissulkukriteerit.....	10
Taulukko 2. Tiedonhakuprosessi.....	12
Taulukko 3. Alkuperäistutkimukset.....	13
Taulukko 4. Alkuperäisilmausten pelkistäminen.....	17
Taulukko 5. Sisällönanalyysi.....	18

1 Johdanto

Isän tehtävät ja rooli ovat muuttuneet viime vuosikymmenien aikana, mikä aiheuttaa miehissä hämmennystä ja neuvottomuutta. Länsimaisessa ajattelutavassa äidillä on kokonaisvastuu vanhemmuudessa ja isyys on siinä rinnalla avustavaa osittaista vanhemmuutta. Nykyään isyys on alettu nähdä aktiivisempänä osana vanhemmuutta. (Järvinen, Lankinen, Taajamo, Veistilä & Virolainen 2012, 43.) Tämä näkyy myös synnytyssaleissa ja lapsivuodeosastolla, kun isät ovat aktiivisemmin mukana lapsiensä syntymässä. Äitiyshuollon ammattilaisilla on mahdollisuus saada isä osallistumaan vanhemmuuteen tukemalla tätä (Haapio, Koski, Paavilainen & Koski 2009, 89). Kätilö pystyy työssään vaikuttamaan isän osallistumiseen syntymän hoidossa, sekä lapsivuodeosastoaikana.

Muutama vuosikymmen taaksepäin isiä ei päästetty synnytyssaleihin. Ajateltiin, että isät tartuttavat infektioita, ja että he pyörtyilevät tai käyttäytyvät hysterisesti, joka haittaisi ammattilaisten työtä. Tästä on tultu eteenpäin, ja nykyisin ajatellaan, että isien mukana olo lapsen syntymässä on suotavaa. (Sinkkonen 2003, 56-59.) Suurin osa isistä haluaa olla mukana lapsensa syntymässä. On tärkeää, että synnytys on perheen näköinen, joten isä voi halutessaan myös olla menemättä mukaan synnytykseen. (Hirvonen 2005, 76.)

Opinnäytetyön tarkoituksena on koota ajankohtaista tietoa isien kokemuksista kätilöiden ohjaamisesta syntymän hoidon ja lapsivuodeosastojakson aikana. Tavoitteena on tuottaa tietoa kätilöille, sekä alan opiskelijoille, jotta he voivat kehittää isien ohjausta omassa kätilötyössään. Samalla kehittyy myös perhekeskeisyys osana hoitotyötä.

2 Keskeiset käsitteet

Opinnäytetyön kannalta keskeiset käsitteet ovat isän rooli synnytyksessä, isän rooli lapsivuodeosastolla ja kättilön ohjaus. Tässä opinnäytetyössä kerättiin tietoa isien saamasta ohjauksesta syntymän aikana ja lasivuodeosastolla kotiutumiseen saakka. Mukaan ei laskettu sektiosyntyviä, eikä ambulanssissa tai kotona tapahtuvia synnytyksiä.

2.1 Isä synnytyksessä

Isän rooli lapsen syntymässä on hyvin tärkeä sekä äidin että vauvan kannalta. Naiset kertovat, että oma kumppani on synnyttäjälle paras mahdollinen tuki. Vaikka isä ei osaisi tai voisi tehdä syntymän hetkellä paljoa, he helpottavat synnyttäjän työtä pelkällä läsnäololla. (Juvakka & Viljamaa 2002, 15.) Isien mukana olo vaikuttaa positiivisesti äitien synnytyskokemukseen. Äitien kivut ovat helpottaneet ja kipulääkkeiden tarve on pienempi. Puolisoiden välinen suhde vahvistuu isän ollessa mukana synnytyksessä. Lisäksi synnytykseen osallistuneet isät hoitavat lapsiaan aktiivisemmin ensimmäisten kuukausien aikana. (Sinkkonen 2003, 56-59.)

Suomalaisessa kulttuurissa nykyään on lähes itsestään selvää, että isä osallistuu synnytykseen. Synnytys luonnollisesti pelottaa myös isiä, joten näistä ajatuksista on hyvä keskustella ääneen. Isän rooli on tärkeä myös synnytyksen kulun kannalta. Läsnäolo, rohkaiseva kannustus ja äidin rentouttaminen auttavat synnytyksen luonnollista kulkua. Näiden lisäksi isä voi konkreettisesti auttaa synnyttäjää, esimerkiksi hieromalla kipeää selkää, lämmittämällä kau-ratyynyä tai auttamalla äitiä löytämään hyvän ponnistusasennon. Synnytys

on myös kahdenkeskeistä aikaa äidille ja isälle. Pariskunta voi supistusten välisen ajan hyödyntää keskustelemalla, mikäli äidin vointi tämän sallii. Isien rooli synnytyksessä on aktiivinen, mutta on hyvä kuitenkin pitää mielessä, että heiltä ei vaadita erikoistaitoja. Hoitavat kätilöt ohjaavat ja neuvovat isää yhtä lailla kuin äitiäkin. Isä tuntee synnyttävän äidin eri tavalla kuin hoitohenkilökunta, ja kykenee lukemaan tämän viestejä eri tavalla. Isä voi kiperinä hetkinä toimia äidin puolestapuhujana, mikäli äiti ei kykene itse kommunikoimaan. Äidin voimien hiipuessa saattaa isän rohkaisevista sanoista olla juuri sen verran apua, että äiti jaksaa ponnistaa loppuun saakka. (Kallio 2013.)

Isän läsnäololla on myös vaikutusta isän ja vauvan väliseen suhteeseen, sillä varhainen vuorovaikutus alkaa kehittyä syntymän hetkestä lähtien. Kiintymyssuhde on tärkeä lapsen ja vanhemmuuden näkökulmasta. Katseet, äänet, kosketukset ja emotionaaliset yhteenkuuluvuuden tunteet vahvistavat tätä sidettä. Kiintymyssuhde alkaa varhaisesta vuorovaikutuksesta, jota tuetaan isän ja syntyneen vauvan välillä. Varhainen vuorovaikutus on merkityksellinen koskien vauvaa ja koko perhettä tulevaisuudessa. Vanhemmat oppivat tulkitsemaan vauvan viestejä, ja vauva saa kokemuksen turvallisesta vuorovaikutuksesta syntymästä lähtien. (Korhonen 2012, 309-315.)

2.2 Isä lapsivuodeosastolla

Terve vastasyntynyt vauva siirtyy äidin kanssa lapsivuodeosastolle syntymän jälkeen. Isän rooli lapsivuodeosastolla on tärkeä äidin ja vauvan kannalta. Äidin voimavarat saattavat synnytyksen jälkeen olla vähissä, joten isän apu on korvaamatonta. Isä auttaa äitiä kaikessa vauvanhoitoon liittyvissä askareissa, sekä osallistuu myös imetyshetkiin. Isät ja äidit tarvitsevat paljon ohjausta lapsivuodeaikana, joten kätilön ohjaus tulisi olla vanhempien tarpeista lähte-

vää. Nykyään pyritään järjestämään synnyttäneelle perheelle perhehuoneita, joissa isä tällöin huolehtii perheen tarpeista. (Vallimies-Patomäki 2012, 70 & Järvenpää 2012, 279.)

Perhehuoneiden käyttö lapsivuodeosastolla on hyväksi sekä äidin että isän kannalta. Tällöin myös isä pääsee tutustumaan vauvaan tarkemmin heti syntymän jälkeen. Isän tehtävänä on pysyä rauhallisena jotta voi olla äidille avuksi. Isä voi hellitellä ja pitää hyvänä sekä äitiä että vauvaa. Isän tehtävänä on myös tukea äidin imetystä ja auttaa äitiä imetyshetkissä esimerkiksi asettamalla vauvan äidin rinnalle. On kuitenkin hyvä ottaa huomioon, että perhehuone ei sovi kaikille isille tai kaikkiin perhetilanteisiin. Varhaista vanhempien ja lapsen välistä vuorovaikutusta pyritään kuitenkin tukemaan alusta saakka. (Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos 2012, 46.)

2.3 Kätilön ohjaus

WHO:n mukaan kätilön tehtävänä säännöllisen synnytyksen hoidossa on tukea ja ohjata synnyttäjää, tukihenkilöä ja perhettä ennen syntymää, syntymän hetkellä ja syntymän jälkeen. Osana syntymän hoitoa kätilö huomioi koko perheen, jolloin myös isän tai tukihenkilön tulee kokea olevansa tasavertaisena osana uuden perheenjäsenen syntymää. (Raussi-Lehto 2012, 206-209.)

Ohjaamisella hoitotyössä tarkoitetaan käytännöllisen opastuksen antamista. Ohjaus on sisällöltään suunniteltua, tietoa antavaa keskustelua. Ohjauksen tulee olla tasa-arvoista ja ohjaus tapahtuu asiakkaan kanssa vuorovaikutussuhteessa. Ohjauksessa pyritään päätyään lopputulokseen joka on erilainen kuin lähtötilanne. Tilanteet etenevät sekä sanallisen että sanattoman viestinnän avulla. Ohjaus ei ole pelkästään tiedon antamista vaan se sisältää myös

sosiaalisen tuen muodot, eli emotionaalisen, tiedollisen, käytännön ja tulkinnan tuen. (Kyngäs, Kääriäinen, Poskiparta, Johansson, Hirvonen & Renfors 2007, 25-42.)

Ohjaustapoja on monia erilaisia, ja ohjaustapa tulee valita yksilöllisesti perheen tarpeiden mukaisesti. Hyväksyttävää tapaa käytetään tilanteissa joissa perheen tunteet ovat pinnalla, ja tilanteissa joissa tarvitaan varmuutta asioille. Konfrantoivalla tavalla taas tarkoitetaan tapaa jolla osoitetaan puheen ja tekojen välisiä ristiriitoja. Katalysoivaa ohjaustyyliä käytetään taas tilanteissa joissa pyritään selkeyttämään asioita avointen kysymysten avulla. Ammattihenkilön tulee muistaa välttää ohjauksessa ammattitermejä, ja antaa asiakkaille tilaa kysyä kysymyksiä. Hyvään ohjaukseen kuuluu lisäksi ohjauksen arviointi, jossa asiakkaan kanssa pohditaan ohjauksen laatua, ja sitä mitä tulisi vielä huomioida. Arviointiin kuuluu myös asiakkaalle positiivisen palautteen antaminen. Hoitajan tehtävänä on kuitenkin tukea ja rohkaista asiakasta. (Kyngäs ym. 2007, 43-45.)

Syntymän aikana kätilön antamat konkreettiset neuvot ja ohjeet ohjaavat sekä isää että äitiä. Myös kätilön kannustava ohjaaminen on tärkeää. Kätilön on hyvä kannustaa isää osallistumaan synnytykseen synnytyksen eri vaiheissa. Asioiden ja tietojen kertaaminen, sekä päätöksistä ja vaihtoehtoista keskustelu kuuluu myös hyvään ohjaukseen. Kokemuksista ja peloista keskustelu auttaa herättämään hyvää luottamussuhdetta ohjaustilanteissa. (Vallimies-Patomäki 2012, 65.)

Syntymän jälkeisessä ohjauksessa on jonkin verran samoja piirteitä kuin syntymän aikaisessa ohjauksessa. Konkreettiset ohjeet, neuvot ja keskustelu kuuluvat hyvään ohjaukseen. Lisäksi kätilön kannustava ote vauvan tutustumiseen ja hoitoon on tärkeää. Kätilön antaman palautteen kautta vanhemmat

voivat kehittää itseään. Myös epävarmuuksista keskustelu on yksi ohjauksen osa-alueista. Tulevaisuuteen viittaamalla kätilö voi myös ohjata vanhempia kertomalla lapsen kasvusta ja kehityksestä, sekä tulevasta vauva-arjesta. (Valimies-Patomäki 2012, 65.) Kätilön on hyvä huomioida ohjauksessaan oma toimintamalli, jota hän vanhemmille antaa. Mikäli vanhemmilla ei ole aiempaa kokemusta lapsista tai vauvan hoidosta, he tarvitsevat ammattihenkilöstön antaman mallin siitä kuinka vauvan kanssa toimitaan. Tämän vuoksi kätilön onkin hyvä tarkkailla omaa vuorovaikutusmallia esimerkiksi siitä kuinka hän puhuu vauvalle, kuinka hän lähestyy vauvaa ja puhuuko hän katsekontaktissa vauvan kanssa. Kätilön on hyvä huomioida ja tunnistaa vuorovaikutusta häiritseviä tekijöitä ja keskustella näistä avoimesti vanhempien kanssa. (Korhonen 2012, 315.)

3 Opinnäytetyön tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön tarkoituksena on koota ajankohtaisia tietoja koskien isien kokemuksia kätilöiden ohjauksesta sekä synnytyksen aikana, että lapsivuodeosastolla.

Tavoitteena on tuottaa tietoa, jonka avulla kätilöt voivat kehittää isien ohjausta kätilötyössä.

Tutkimuskysymykset ovat:

1. *Millaisia kokemuksia isillä on kätilöiden ohjauksesta synnytyksen aikana?*

2. *Minkälaisia kokemuksia isillä on kätilöiden ohjauksesta lapsivuodeosastolla?*
3. *Minkälaisia toiveita isillä on ohjaukseen liittyen?*

4 Opinnäytetyön toteutus

4.1 Kirjallisuuskatsaus tutkimusmenetelmänä

Opinnäytetyö toteutettiin kirjallisuuskatsauksena. Kirjallisuuskatsaus keskittyy jo olemassa olevaan kirjallisuuteen: tutkimuksiin, aikakausiartikkeleihin ja muihin tarpeellisiin julkaisuihin. Kirjallisuuskatsauksen tarkoitus on tuoda esille se, miten ja mistä näkökulmasta tutkimusaihetta on jo aiemmin tutkittu. Lähdeviitteiden avulla lukija pystyy halutessaan palaamaan alkuperäisiin tutkimuksiin ja julkaisuihin. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 121, 259.)

Kirjallisuuskatsaukset voidaan jakaa kolmeen eri päätyyppiin: kuvaileva kirjallisuuskatsaus, systemaattinen kirjallisuuskatsaus ja meta-analyysi. Näistä yleisin käytetty metodi on kuvaileva kirjallisuuskatsaus. (Salminen 2011, 6.) Kuvailevan kirjallisuuskatsauksen tarkoituksena on vastata kysymyksiin, mitä ilmiöstä tiedetään tai mitkä ovat ilmiötä koskevat keskeiset käsitteet ja niiden väliset suhteet. Kuvaileva kirjallisuuskatsaus voidaan jakaa neljään eri vaiheeseen. Ensimmäisenä on tutkimuskysymyksen muodostaminen. Tutkimuskysymykset ohjaavat prosessia etenemään. Onnistuneen tutkimuskysymyksen edellytyksenä on täsmällinen ja rajattu kysymys, mutta kuitenkin riittävän väljä jotta ilmiötä voi tarkastella monista eri näkökulmista. Seuraavana vaiheena on aineisto ja sen valitseminen. Aineiston valintaa ohjaa aiemmin määritetyt tutkimuskysymykset. Aineisto muodostuu aiemmin julkaistuista

aiheen kannalta tärkeistä tutkimustiedoista. Kolmantena vaiheena on tutkittavan ilmiön kuvailun rakentaminen. Tämä vaihe alkaa jo aineiston valinnan yhteydessä. Käsittelyosan rakentaminen on tutkimusmenetelmän ydin, jonka tavoitteena on tutkimuskysymyksiin vastaaminen aineiston tuottamana laadullisena kuvailuna sekä uusien johtopäätösten tekemisenä. Viimeisenä eli neljäntenä osiona on tulosten tarkasteleminen ja kokoaminen. Vaihe sisältää sekä sisällön pohdinnan että etiikan luotettavuuden arvioinnin. (Ahonen ym. 2013, 297-298.) Opinnäytetyössä käytettiin kuvailevan kirjallisuuskatsauksen metodia ja aineiston analysoinnissa sisällönanalyysiä.

Kuvaileva kirjallisuuskatsaus voidaan toteuttaa joko narratiivisena tai integroivana kirjallisuuskatsauksena. Opinnäytetyössä käytetään integroivaa metodia, jonka tavoitteena on kuvata tutkittu ilmiö mahdollisimman monipuolisena. Integroiva kirjallisuuskatsaus on hyvä tapa tuoda esille uutta tietoa ja uusia johtopäätöksiä jo olemassa olevasta tiedosta. Systemaattiseen kirjallisuuskatsaukseen verrattuna integroiva kirjallisuuskatsaus tuo laajemman kuvan aihetta käsittelevästä materiaalista. Se sisältää viisi osaa: tutkimusongelman asettelu, aineiston hankkiminen, arviointi, analyysi sekä tulkinta ja tulosten esittäminen. (Salminen 2011, 8.)

4.2 Tiedonhaun prosessi

Tiedonhaun prosessi alkoi tammikuussa 2015. Silloin perehdyttiin aiheeseen tutkimalla eri tiedonhaun mahdollisuuksia, jotka koostuivat kirjastoissa Jyväskylässä ja Tampereella, Suomen yliopistojen pro gradu- ja väitöskirjakoelmista, sekä Cinahl (ebSCO) hakupalvelusta. Tiedonhakua kokeiltiin myös Pubmed- ja Medic- hakupalveluilla, mutta materiaalia rajatessa, Cinahl- hakupalvelun tuottamat haut vastasivat opinnäytetyön sisäänottokriteereihin.

Lisäksi tiedonhakua suoritettiin manuaalisesti aiheeseen liittyvien opinnäytetöiden lähdeluetteloiden kautta. MOT-sanakirjaa käytettiin käänöksissä.

Tutkimuksien mukaanottokriteerit hahmottuivat työn ohella. Tutkimukset joita aiheeseen liittyen valittiin, haluttiin olevan vuosien 2005-2015 välisenä aikana julkaistuja tutkimuksia/artikkeleita, joiden kielenä toimii suomi tai englanti. Opinnäytetyön kannalta oli tärkeää, että tutkimukset ovat länsimaalaisesta kulttuurista, jonka vuoksi mukaan valikoitui suomalaisten tutkimusten lisäksi kaksi ruotsalaista, sekä yksi australialainen tutkimus. Tutkimuksia rajattiin myös sen mukaan, että syntymän ja lapsivuodeaikaisen hoitotyön suoritti nimenomaan kätilö, eikä lääkäri. Lisäksi tutkimuksiin haluttiin mukaan ne, jotka tutkivat nimenomaan isien kokemuksia kätilöiden ohjaamisesta synnytyksessä ja lapsivuodeosastolla. Mukaan ei otettu ammattikorkeakoulutasoisia tutkimuksia, eikä tutkimuksia, jotka ovat maksullisia. Nämä sisäänotto- ja poissulkukriteerit on esitelty taulukossa 1.

Taulukko 1. Sisäänotto- ja poissulkukriteerit.

- ❖ Tutkimus/artikkeli on julkaistu vuosien 2005-2015 välillä.
- ❖ Tutkimus/artikkeli on länsimaalaisesta kulttuurista.
- ❖ Tutkimuksessa/artikkelissa syntymän ja syntymän jälkeisen hoitotyön suorittaa kätilö.
- ❖ Tutkimuksen/artikkelin sisältö vastaa tutkimuskysymyksiin.
- ❖ Tutkimus/artikkeli on esitetty kielellä suomi tai englanti.
- ❖ Tutkimus/artikkeli on saatavilla maksutta.
- ❖ Tutkimukset/artikkelit eivät ole ammattikorkeakoulupohjaisia julkaisuja.

Hakupalveluissa käytettiin hakusanoja isyys, isien kokemus, isien ohjaus, synnytys ja lapsivuodeosasto. Englanninkielisiä hakusanoja olivat fatherhood,

experience, guiding, childbirth, labor ja postpartum, jotka käännettiin MOT-sanakirjan avulla. Hakuja tehdessä yhdisteltiin termejä keskenään, esimerkiksi father in labor tai father in labor experience, koska pelkkä father toi tuhansia osumia Pubmedissa, Cinahlissa ja Medicissä. Cinahl-palvelussa hakutulos "father in labor" tuotti 18 tutkimusta/artikkelia, jonka jälkeen tulosta rajattiin otsikoinnin perusteella. Jäljelle jäi viisi tutkimusta. Näistä viidestä tutkimuksesta luettiin tiivistelmät. Kolme tutkimusta vastasi mukaanottokriteereihin ja valikoitui mukaan Cinahl-palvelusta. Pubmed-palvelun kautta löytyi 165 tutkimusta/artikkelia, joista otsikon perusteella valikoitui 17 tiivistelmän selailuun. Tätä kautta ei kuitenkaan löytynyt yhtään opinnäytetyön sisäänottokriteereitä vastaavia tutkimuksia tai artikkeleita. Medic-palvelun kautta hakemalla löytyi 29 tutkimusta/artikkelia, joista mikään ei kuitenkaan ollut otsikoinnin perusteella pätevä tähän opinnäytetyöhön.

Tutkimuksia haettiin myös Suomen yliopistojen omien internetsivujen kautta. Sieltä selattiin aiheeseen liittyviä pro gradu- tutkielmia, sekä väitöskirjoja, joita löytyi neljä kappaletta otsikoinnin perusteella. Jyväskylän yliopiston kirjaston pro gradu/väitöskirja -haun kautta valittiin yksi tutkimus, sekä Tampereen yliopiston kirjaston vastaavan haun kautta yksi, jotka vastasivat opinnäytetyön sisäänottokriteereihin. Selattiin myös manuaalisesti aiheeseen liittyvien opinnäytteiden lähdeluetteloita, joiden kautta löydettiin vielä kaksi tutkimusta. Tiedonhaun prosessi on esitelty taulukossa 2. Mukaan valikoitui yhteensä seitsemän relevanttia alkuperäistutkimusta, jotka on kuvattu taulukossa 3.

Taulukko 2. Tiedonhakuprosessi.

Hakupalvelu	Hakusana father in labor/ isyys ja synnytys	Rajaus otsikon perusteella, näistä luettiin tiivistelmät	Valittu mukaanottokriteerien perusteella
--------------------	--	---	---

		telmät	
Cinahl	18 artikke- lia/tutkimusta	5 artikke- lia/tutkimusta valikoitui	3 valikoitui
Pubmed	165 artikke- lia/tutkimusta	17 artikke- lia/tutkimusta valikoitui	0 valikoitui
Medic	29 artikke- lia/tutkimusta	0 artikke- lia/tutkimusta valikoitui	0 valikoitui
Suomen yliopis- tojen kirjastojen internethaut	4 tutkimusta	4 tutkimusta va- likoitui	2 valikoitui
Manuaalinen ha- ku			2 valikoitui

Taulukko 3. Alkuperäistutkimukset.

Tekijä	Tutkimuksen tarkoi- tus	Tutkimuksen tulokset
Bäckström, C. & Wahn, E. 2011, Ruotsi.	Tutkimuksen tarkoi- tuksena on tuoda esille sitä, kuinka ensi kertaa isäksi tulevat miehet kuvailevat pyytä- mänsä ja saamaansa ohjausta normaalin synnytyksen aikana.	Tutkimuksen mukaan isät halusivat olla mu- kana synnytyksessä saadakseen luoda puo- lisoonsa hyvän kontak- tin. Samalla kun isä kokee itsensä tarpeelli- seksi olemalla äidin

		<p>tukena, hän kokee myös, että tarvitsee itse tukea. Isät haluavat tietoa siitä mitä tapahtuu ja kuinka he voivat olla synnytyksessä apuna. Isä joka saa itse tukea, on parempi tuki synnyttävälle puolisolleen.</p>
<p>Halle, C., Dowd, T., Fowler, C., Rissel, K., Hennesy, K., MacNevin, R. & Nelson M. 2008, Australia.</p>	<p>Tutkimuksen tarkoitus on selvittää, mitä miehet tuntevat ja ajattelevat isäksi tulemisesta, sekä sitä millaisia odotuksia heillä on synnytykseen, ja vastaavatko odotukset todellisuutta.</p>	<p>Synnytyksessä isät kokivat turhautumista yrittäessään saada kätilöiltä ohjeita vauvan hoitoon ja vanhemmuuteen.</p>
<p>Hietikko, M., Kaunonen, M., Salonen, A. & Tarkka, M-T. 2011, Suomi.</p>	<p>Tutkimuksen tarkoituksena on kuvata ja vertailla isien saamaa sosiaalista tukea hoitajilta.</p>	<p>Tutkimuksen mukaan sosiaalinen tuki oli hoitajilta enimmäkseen vähäistä tai kohtalaista. Isät kokivat saaneensa eniten tukea päätöksentekoon, mutta vähiten konkreettiseen tukeen. Kehittämisaikoina he toivat</p>

		esille perheen huomi- oimisen, parisuhteen tukemisen sekä vau- vanhoitoon liittyvien vuorovaikutuksellisten valmiuksien tukemi- sen.
Metsälehto-Soukka, H. 2005, Suomi.	Tutkimuksen tarkoi- tuksena on kuvailla isien kokemuksia per- heenlisäyksen yhtey- dessä.	Tutkimuksessa käy ilmi, että isien mielestä synnytys koettiin ai- nutkertaisena koke- muksena. Miehet halu- sivat kokea itsensä tar- peellisiksi synnytyk- sessä ja auttaa puoliso- aan. Useammassa syn- nytyksessä mukana olo lisäsi miehen itsevar- muutta.
Mykkänen, J. 2010. Suomi	Tutkimuksen tarkoi- tuksena on selvittää miten ensi kertaa isäksi tulevat miehet kertovat isäksi tulemisesta.	Tutkimuksen mukaan monet isät kokivat kä- tilön ohjeilla ja tuella olevan suurta merki- tystä syntymän hetkel- lä. Mikäli aikaa ei ollut tälle tuelle ja ohjauksel- le, kokivat jotkut syn- nytyksen olevan kaoot- tinen ja isän olevan

		vain tiellä synnytyssalissa.
Oommen, H. 2009, Suomi.	Tarkoituksena on arvioida vanhempien saaman sosiaalisen tuen määrää odotus- ja lapsivuodeaikana, sekä kerätä tietoa millaista tukea he olisivat toivoneet enemmän.	Tutkimuksen mukaan sekä äidit että isät saivat keskimäärin vähän tai kohtalaisesti sosiaalista tukea lapsivuodeosastolla, äidit kuitenkin enemmän. Sosiaalinen tuki koostui emotionaalisesta, konkreettisesta ja päätöksentekoon vaikuttavasta tuesta.
Premberg, Å., Carlsson, G., Hellström, A-L. & Berg, M. 2011, Ruotsi.	Tutkimuksen tarkoituksena on kuvata isien kokemuksia lapsen syntymässä.	Tutkimuksen mukaan kättilön ohjaus toi isille turvallisuutta synnytyksen aikana. Tutkimuksessa tulee ilmi isien ajatuksia siitä, että heidän tukensa puolisolleen on erittäin tarpeellista synnytyksessä. Tutkimuksen mukaan isän tuen määrä äidin tukea kohtaan on riippuvainen kättilön tuen määrästä isää kohtaan.

4.3 Aineiston analyysi

Induktiivisella menetelmällä on tarkoitus luoda teoreettinen kokonaisuus siten, että aiemmat tiedot tai teoriat eivät ohjaa analyysia. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2009,135.) Tutkimuskysymykset ja tutkimustarkoitus johdattelevat analyysia eteenpäin (Kylmä & Juvakka 2007, 112–113). Ennen analyysin aloittamista tulee myös tehdä päätös siitä, tulkitaanko työssä piilosisältöjä (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2009, 136). Opinnäytetyön sisällönanalyysi toteutettiin induktiivisella menetelmällä. Työssä keskityttiin vain selkeästi esitettyyn ja työn kannalta olennaiseen tietoon, eikä tuotu ilmi tutkimuksissa mahdollisesti esiin tuleviin piilomerkitä.

Aineiston läpikäyminen jaettiin kahteen osioon: analyysivaiheeseen ja tulkittavaiheeseen. Analyysillä tarkoitetaan aineistojen purkamista osioihin, ja näiden osioiden tulkinta on uuden synteesin tekemistä. Yksityiskohtainen analyysi jaettiin kolmeen osaan: pelkistämiseen, ryhmittelyyn ja abstrahointiin. Aineistosta poimittiin ne ilmiöt, jotka kuvaavat opinnäytetyön tutkimuskysymyksiä. (Kylmä & Juvakka 2007, 113-117.)

Pelkistämisessä tutkittava aineisto käydään läpi siten, että tutkimukselle epäolennainen tieto karsitaan pois. Tutkimustehtävä ohjaa aineiston pelkistämistä. Pelkistäminen voidaan toteuttaa siten, että aineistosta etsitään tutkimuskysymyksiin vastaavia ilmaisuja, jotka alleviivataan. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 111-112.) Aineiston pelkistäminen aloitettiin lukemalla mukaan valitut tutkimukset huolellisesti läpi. Sisällönanalyysissä määritettiin analyysiyksikkö, jota tutkimustehtävä ja aineiston laatu ohjasivat. Tässä opinnäytetyössä analyysiyksiköksi valittiin lause. Tutkimuskysymyksiin vastaavat lauseet alleviivataan.

vattiin aineistosta, joita löytyi 56. Ulkomaalaiset lauseet käännettiin suomen kielelle, esimerkiksi ” When the women told them what to do, they felt encouraged and quided to a more supportive and active role.” käännettiin seuraavanlaisesti; Kun isille sanottiin synnytyksessä suoraan mitä pitää tehdä, he rohkaistuivat ja ottivat aktiivisemmän roolin. (Bäckström & Wahn 2011, 69). Alleviivatut lauseet eli alkuperäisilmaukset listattiin taulukkoon ja pelkistettiin. Pelkistäminen on kuvattu taulukossa 4.

Taulukko 4. Alkuperäisilmausten pelkistäminen.

Konkreettinen tuki koettiin vähäiseksi liittyen vauvan viestien tulkinnan ja itkevän vauvan rauhoittamisen ohjaukseen.	-Konkreettinen ohjaus vauvan viestien tulkintaan. -Ohjaus itkevän vauvan rauhoittamiseen.
Kun isille sanottiin synnytyksessä suoraan mitä pitää tehdä, he rohkaisuivat ja ottivat aktiivisemmän roolin.	Kättilön suora ohjaus rohkaisi isiä.
Isät toivoivat, että kättilöt selittäisivät spontaanisti mitä synnytyksessä tapahtuu ja miksi.	Spontaani selitys synnytyksen kuluista.

Aineiston ryhmittelyssä koodatut pelkistetyt ilmaukset käytiin tarkasti läpi, ja lauseista etsittiin samankaltaisuuksia kuvaavia käsitteitä. Samoja asioita käsittelevät ilmaukset ryhmiteltiin alaluokiksi. Tämän jälkeen seurasi aineiston abstrahointi, eli käsitteellistäminen. Samoja asioita käsittelevät ilmaukset yhdistettiin yläluokiksi. Abstrahointia jatketaan yhdistelemällä luokituksia sisällön näkökulman mukaisesti niin kauan kuin on mahdollista. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 112-114.) Tässä opinnäytetyössä yhdistettyjä alaluokkia tuli kym-

menen, jonka jälkeen abstrahoimalla syntyi edelleen neljä yläluokkaa, ja viimeisenä pääluokka, jota johdatteli opinnäytetyössä käytettävät tutkimusky-
symykset. Sisällönanalyysi on kuvattu taulukossa 5.

Taulukko 5. Sisällönanalyysi.

PELKISTETYT LAU- SEET	ALALUOKAT	YLÄLUOKAT	PÄÄLUOKKA		
kätilöiden kriittinen oh- jaaminen vanhemmuuteen ohjaus vanhemmuuteen keskustelua parisuhteesta ja vanhemmuudesta ohjaus vanhemmuuden vaikutuksesta parisuhteeseen	vanhemmuudesta keskustelu	<u>vanhemmuuden tukeminen</u>	ISIEN KOKE- MUKSET KÄTI- LÖIDEN OHJA- UKSESTA SYN- NYTYKSESSÄ JA LAPSIVUODE- AIKANA		
ohjaus omien ratkaisujen tekemiseen	luottamuksen vah- vistaminen				
vanhempiin luottaminen					
luottamuksen vahvistami- nen vanhempana					
keskustelua oman lapsen voinnista	vauvan vointiin ja kehitykseen liittyvä ohjaus			<u>vauvaan liittyvä ohjaus</u>	
konkreettinen ohjaus vau- van viestien tulkintaan					
tieto oman lapsen voinnis- ta					
lisätietoa vauvan normaali- sta kehityksestä					
ohjaus itkevän vauvan rauhottamiseen	vauvan perushoi- toon liittyvä ohjaus				
vauvan käsittelyn, pe- rushoidon ja vauvan vies- tien tulkinnan ohjaus					
rutiinien ohjaus vauvan hoidossa					
raskauden, vauvan hoidon ja rintaruokinnan ohjaus					

vauvan kylvetyksen poisjääminen			
sovitut ohjaushetket vauvan kanssa			
vauvan ravitsemukseen ja vuorokausirytmiiin liittyvä ohjaus			
vauvan hoitoon liittyvä ohjaus			
ohjaus tavalliseen vauvanperheen arkeen			
apu vauvan hoidossa jos äiti huonossa kunnossa			
isän ohjaaminen kun vauva ensimmäistä kertaa sylissä			
tieto synnyttäjän tukemisesta	ohjaus synnytyksen aikana	<u>ohjaaminen synnytyksessä ja lapsivuodeosastolla</u>	
isien halu kokea itsensä tarpeelliseksi synnytyksessä			
aktiivinen osallistuminen kun kättilö näytti keinoja tukea äitiä			
kättilön suora ohjaus rohkaisi isiä			
ohjaus äidin tukemiseen synnytyksen aikana			
isien tuki äitejä kohtaan oli riippuvainen kättilön tuen määrästä isää kohtaan			
aktiivinen ohjaaminen tukee kumppanuutta			
isät, jotka saivat vastauksia, olivat rennompia ja enemmän synnyttäjän tukena			
tuen merkitys erityistilanteissa synnytyksessä			
isien läsnäolon tukeminen synnytyssalissa			
opettamisen ja ohjaamisen tärkeys synnytyksen jäl-			

keen			
ohjaus taloudellisen tuen saamisesta	käytännön asioiden ohjaus lapsivuodeosastolla		
osaston esittely ja käytännön asioista tiedottaminen			
perhehuonemahdollisuudesta tietoa			
kirjallinen materiaali ohjauksen tueksi			
kotiutumiseen liittyvä ohjaus			
neuvoa ja ohjausta ei tarjottu spontaanisti			
yhdenmukainen ohjaus			
samansuuntainen tieto eri kätilöiden välillä			
parempi tiedonkulku kätilöiden välillä			
yhtenäiset hoitolinjat			
positiivinen palaute kätilöiltä	kannustus ja yksilöllinen huomiointi	<u>isien kannustus ja yksilöllinen huomioiminen</u>	
perheen ja isän huomiointi kätilön ohjauksessa			
yksilöllinen, kokonaisvaltainen ja empaattinen hoitotyö lapsivuodeosastolla			
kannustus, rohkaisu ja positiivinen palaute			
yksilöllisiin tarpeisiin vastaaminen			
yksilöllinen ohjaus ja huomiointi			
lupa kysyä kaikenlaisia kysymyksiä			
keskusteluhetket koettiin tärkeiksi, mutta vähäisiksi			
yhteiset keskustelut isien kesken lapsivuodeosastolla			
kätilön ammattitaito tuottaa turvaa	kätilön vuorovaikutustaidot toivat tur-		

rauhallinen kätilö toi turvan tunnetta synnytyksessä	vaa		
kätilön läsnäolo toi turvaa			
aito läsnäolo, kiireettömyys, rauhallinen, kuunteleva ja kiinnostunut vuorovaikutus			

5 Isien kokemukset kätilöiden ohjaamisesta synnytyksessä ja lapsivuodeosastolla

Isien kokemukset kätilöiden ohjauksesta muodostuvat neljästä yläluokasta. Ensimmäinen yläluokka on vanhemmuuden tukeminen, jossa kerrotaan kätilöiden vanhemmuuden tukemisesta osana ohjausta. Toinen yläluokka on vauvaan liittyvä ohjaus, jossa käsitellään kätilöiden isille suuntaamaa ohjausta vauvan hoitoon liittyvissä asioissa. Seuraava kappale on isien yleisestä ohjauksesta synnytyksessä, sekä lapsivuodeosastolla. Viimeisenä käsitellään isien ohjaukseen liittyvää yksilöllistä huomiointia, sekä kannustusta.

5.1 Vanhemmuuden tukeminen

Vanhemmuudesta keskusteltaessa isät kokivat turhauttavana, että kätilöt ohjaavat vanhemmuuteen kriittisesti (Halle, Dowd, Fowler, Rissel, Hennesy, MacNevin & Nelson 2008, 64). Isät toivoivat vielä enemmän keskustelua vanhemmuudesta ja parisuhteesta. Erityisesti haluttiin tietoa vanhemmuuden vaikutuksesta parisuhteeseen. (Oommen 2009, 35, 43.) Hietikon ym. (2011, 11)

tutkimuksen mukaan taas isät olivat tyytyväisiä kättilöiden ohjauksesta vanhemmuuteen.

Isät kokivat saaneensa runsaasti tukea **luottamuksen vahvistamiseen** vanhempana (Oommen 2009, 43). Ohjaus omien ratkaisujen tekemiseen vanhempana koettiin taas vähäisenä (Hietikko ym. 2011, 10). Isät toivoivat, että kättilöt luottaisivat vanhempiin (Oommen 2009, 43).

5.2 Vauvaan liittyvä ohjaus

Isät saivat vaihtelevasti **vauvan vointiin ja kehitykseen liittyvä ohjausta**. Isät saivat vähemmän tietoa ja mahdollisuuksia keskustella oman lapsen voinnista, kuin mitä toivoivat. He eivät saaneet riittävästi ohjausta vauvan normaalista kehityksestä. (Oommen 2009, 43-45.) Koettiin, että konkreettinen ohjaus vauvan viestin tulkintaan oli vähäistä (Hietikko ym. 2011, 10).

Vauvan perushoittoon liittyvää ohjausta toivottiin lisää. Perusasioihin, kuten vauvan ravitsemukseen, viestien tulkintaan, vauvan käsittelyyn ja vuorokausirytmiiin ei saatu riittävästi ohjausta. Itkevän vauvan rauhoittamiseen toivottiin kättilöiltä myös lisäohjeita. (Hietikko ym. 2011, 10 & Oommen 2009, 43-45.) Toisaalta taas koettiin, että ohjausta vauvan hoitoon liittyvissä asioissa saatiin (Hietikko ym. 2011, 10).

Ohjaus tavalliseen vauvaperheen arkeen oli vähäistä (Hietikko ym. 2011, 10). Kättilöt eivät painottaneet ohjauksessaan rutiinien merkitystä vauvan hoidossa (Halle ym. 2008, 63). Ohjaamista tarvittiin lisää raskaudesta, vauvan hoidosta ja rintaruokinnasta. Kylvetys jäi väliin usean isän kohdalla kiireen vuoksi, vaikka siihen tarvittiin myös ohjausta. (Metsälehto-Soukka 2005, 124.) Varsin-

kin isät, joilla ei ollut perhehuonemahdollisuutta, toivoivat sovittuja ohjaus-
hetkiä vauvan kanssa. Jos synnyttäjää oli huonossa kunnossa, ohjausta tarvit-
tiin enemmän. (Oommen 2009, 43-45.) Isän ottaessaan vastasyntyneen syliin
ensimmäisen kerran, he eivät saaneet lainkaan ohjausta (Mykkänen 2010, 115-
116).

5.3 Ohjaaminen synnytyksessä ja lapsivuodeosastolla

Synnytyksessä tapahtuvassa ohjauksessa isät kokivat tarvitsevansa enem-
män konkreettista ohjausta synnyttäjän tukemiseen. Isät kokivat myös tärke-
äksi, että osana kätilöiden ohjausta tuettiin isän läsnäoloa synnytyssalissa.
(Mykkänen 2010, 112-119.) Isien tuen määrä synnyttäjiä kohtaan oli riippuvai-
nen kätilön ohjauksen määrästä isää kohtaan. Kätilöiden aktiivinen ohjaami-
nen tukee kumppanuutta. (Premberg, Carlsson, Hellström & Berg 2010, 850-
851.) Isät rohkaistuivat, kun kätilö ohjasi suoraan mitä pitää tehdä. He osallis-
tuivat aktiivisemmin synnytykseen, kun kätilö näytti erilaisia keinoja tukea
synnyttäjää. Isät, jotka saivat vastauksia esittämiinsä kysymyksiin, olivat ren-
nompia ja enemmän synnyttäjän tukena. (Bäckström & Wahn 2011, 69-70.) Isät
halusivat tuntea itsensä tarpeelliseksi synnytyksessä. Opettaminen ja ohjaa-
minen heti synnytyksen jälkeen koettiin tärkeäksi. Erityistilanteissa ohjauksen
tarve korostuu. (Metsälehto-Soukka 2005, 124-129.)

Käytännön asioiden ohjaus lapsivuodeosastolla jäi vähäiseksi. Isät toivoivat
enemmän tietoa perhehuonemahdollisuudesta (Oommen 2009, 42-46) ja
enemmän ohjausta taloudellisesta tuista (Hietikko ym. 2011, 11). Kirjallinen
materiaali olisi koettu hyödylliseksi ohjauksen yhteyteen. (Oommen 2009, 42-
46.) Kotiutumiseen liittyvää ohjausta koettiin saavan tarpeeksi. (Hietikko ym.
2011, 11.)

Toiveena on, että tiedon antaminen olisi yhtenäistä ja spontaania. Isät toivoivat tiedon olevan samansuuntaista eri kättilöiden välillä (Metsälehto-Soukka 2005, 124). Kättilöillä tulisi olla yhtenäiset hoitolinjat. Tiedonkulku ei toteutunut toivotulla tavalla kättilöiden kesken. (Oommen 2009, 45.) Ohjauksen tulisi olla yhdenmukaisempaa (Hietikko ym. 2011, 12). Isät kokivat, että heille ei tarjottu neuvoa ja ohjausta spontaanisti (Oommen 2009, 45).

5.4 Isien kannustus ja yksilöllinen huomiointi

Kannustuksen ja perheen yksilöllisen huomioinnin tulee näkyä ohjauksessa. Isille jäi kokemus, että kättilö huomioi isät ja heidän perheensä ohjauksessa lapsivuodeosastolla. Ohjaus oli yksilöllistä vastaamaan heidän tarpeitaan. (Hietikko ym. 2011, 8 & 11.) Bäckströmin ja Wahnin (2011) tutkimuksen mukaan isät toivoivat enemmän yksilöllistä huomiointia ohjauksessa. Isät kokivat itsensä tärkeämmäksi, kun heidän yksilöllisiin tarpeisiinsa vastattiin. Isät toivoivat, että heillä on lupa esittää kaikenlaisia kysymyksiä, joihin saisivat ymmärrettäviä vastauksia. Isät kokivat, etteivät saaneet tarpeeksi positiivista palautetta, kannustusta ja rohkaisua (Bäckström & Wahn 2011, 71 & Oommen 2009, 42-43). Oommen (2009, 42-43) kertoo tutkimuksessaan että isien mielestä lapsivuodeosaston kättilöiden ote hoitotyöhön ei ollut tarpeeksi yksilöllistä, kokonaisvaltaista ja empaattista.

Keskusteluhetket ovat tärkeitä. Isät kokivat keskusteluhetket kuitenkin varsin vähäisiksi. (Oommen 2009, 43.) Isät toivoivat yhteisiä keskusteluhetkiä isien kesken lapsivuodeosastolla (Metsälehto-Soukka 2005, 124).

Kätilön vuorovaikutustaidot toivat turvaa. Kätilön aito läsnäolo, sekä ammattitaitoinen työote toivat turvaa isille (Premberg ym. 2010, 851, Bäckström & Wahn 2011, 70). Isät toivoivat kätilöiltä enemmän läsnäoloa, kiireetöntä työtettä, rauhallisuutta, sekä kiinnostunutta ja kuuntelevaa vuorovaikutusta (Oommen 2009, 42). Rauhallinen kätilö loi isille turvan tunnetta synnytyksessä (Mykkänen 2010, 119).

6 Pohdinta

Pohdintaosuus koostuu tulosten tarkastelusta. Tuloksissa tarkastellaan vanhemmuuden tukemista, vauvaan liittyvää ohjausta, kätilön ohjausta synnytyksessä ja lapsivuodeosastolla, sekä isien kannustusta ja yksilöllistä huomiointia. Lisäksi osuudessa pohditaan opinnäytetyön luotettavuutta, sekä arvioidaan eettisyyttä.

6.1 Tulosten tarkastelu

Vanhemmuuden tukeminen

Vanhemmille kehittyy jo raskausaikana mielikuvia vanhempana olosta. Psykykinen työskentely ja oma sisäinen pohdinta ovat läsnä jo vauvan ollessa kohdussa. Vauvan syntymän jälkeen vanhempien välinen suhde muuttuu ja siirrytään väistämättä uudenlaiseen elämään. (Sjöberg 2009, 22- 24). Vanhemmuuteen tukeminen on tärkeä osa isäksi ja äidiksi kasvamista. Isät kokivat, että pelkästään keskustelemalla vanhemmuudesta heidän vanhemmuuttaan tuettiin. Vauvan synnyttyä perheen roolit muuttuvat, jolloin miehestä

tulee isä ja naisesta tulee äiti. Tutkimuksissa tuli esille, että isät toivoivat lisää ohjausta liittyen vanhemmuuden vaikutuksesta parisuhteeseen. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen julkaisussa (2004, 80-81.) todetaan, että uusi perheenjäsen muuttaa elämäntilannetta monella tavalla. Taloudellinen tilanne, ihmissuhteet, vanhempien ajan käyttö ja erityisesti parisuhde ovat muutoksen kohteina. Tulevien muutosten sopeutumiseen auttavat vanhempien eri voimavarat. Tulevan lapsen kannalta on myös tärkeää, että parisuhde on toimiva. Se tarjoaa turvallisen kasvualustan kasvavalle lapselle. Väestöliiton artikkelissa (Ervast, J. n.d.) tuodaan esille, että vauvan syntymän jälkeen vanhempien kahdenkeskeinen aika muuttuu muotoaan. Uusi perheenjäsen etsii oman paikkansa kahden aikuisen välistä. Vanhempien yhteinen aika on kallisarvoista ja vauvan synnyttyä sitä on vähemmän kuin aikaisemmin.

Toiveissa tuli myös esille, että kättilöt luottaisivat vanhempiin ja että he ohjaisivat vanhempia omien ratkaisujen tekemiseen. Vänskä, Laitinen-Väänänen, Kettunen & Mäkelä (2011, 80-82.) tuovat teoksessaan esille asiakaslähtöisyyden ohjaustilanteissa. Ohjausperiaate on asiakas-edellä tyylinen. Ohjaaja on aktiivinen keskustelun herättäjä, mutta ei tulkitse ja määrittele vastauksia asiakkaan puolesta. Asiakas määrittää omat tavoitteensa, ja työntekijän tehtävänä on tukea ja auttaa tavoitteeseen pääsyssä. On tärkeää huomioida voimavarojen korostaminen ohjaamisessa. Asiakkaan omia kykyjä ja taitoja käytetään hyödyksi pulman ratkaisemisessa. (Vänskä ym. 2011, 80-82.) On siis hyvä, että kättilö ohjauksessaan antaa vanhemmille mahdollisuuden itse pohtia ratkaisuja, jotta he saisivat luottamusta ja varmuutta pärjätä uuden perheenjäsenen kanssa myös kotona. Valmiiksi annetut vastaukset eivät palvele niin hyvin vanhempien oppimista uuteen.

Vauvaan liittyvä ohjaus

Isillä heräsi toiveita kättilöiden ohjaukseen koskien vauvan vuorokausirytmää, itkevän vauvan rauhoittelua ja rutiinien painotusta. Korhosen (2012, 310) mukaan nyky-yhteiskunnassa on kiihtyvä elämänrytmi, joka ei tue niin hyvin vanhemmuutta ja perhe-elämää. Yhteiskunta järjestää etuuksia perheille, jotka pyrkivät pitämään huolta perheen hyvinvoinnista. Esimerkiksi äitiysloma kuuluu etuna kaikille äideille. Kun uusi perheenjäsen syntyy, joutuvat vanhemmat painottamaan rutiinien tärkeyttä, jotta arki olisi sujuvampaa. Kotitöiden jakaminen, uran rakentaminen ja työhön liittyvät kysymykset ovat arkipäivän haasteita. Tietyt rutiinit ja vuorokausirytmit auttavat näissä haasteissa. Arkipäivän ratkaisuja helpottaa se, että vanhemmat ovat jo raskausaikana keskustelleet asioista ja valmistautuneet psyykkisesti tuleviin muutoksiin. (Korhonen 2012, 310.)

Ohjausta toivottiin koskien tavallista vauvaperheen arkea. Imetys on yksi keskeisimmistä vauvan arkeen liittyvistä toimista. Pelkästään äidit eivät kaipaa imetysohjausta, vaan myös isät toivoivat lisää ohjausta liittyen rintaruokintaan ja imetykseen. Isillä on halu osallistua mukaan imetyshetkiin. Deuffelin ja Montosen (2010, 158-161) mukaan isän ja vauvan välinen kiintymyssuhde täydentää äidin ja vauvan välistä suhdetta. On todettu, että isän positiivisella asenteella on suuri merkitys imetyksen onnistumiseen. Isät jotka eivät olleet kiinnostuneita imetyksestä, tai suhtautuivat imetykseen vain neutraalisti, vähensivät imetystä. Vauvan synnyttyä isä voi rohkaista äitiä imettämään. Isän läsnäololla synnytyksen jälkeen on todettu olevan edullinen vaikutus varsinkin ensisynnyttäjien täysimetykseen. Isät voivat avustaa äitiä asettamaan vauvaa rinnalle ja havainnoimaan imuotetta. Kättilön onkin hyvä ohjauksessaan ohjata myös isälle hyvän imuotteen tunnusmerkit. Mikäli vauvalle annetaan lisämaitoja, tai vauva on pulloruokinnassa, on isällä oiva tilaisuus

osallistua ruokintahetkiin, sekä olla vuorovaikutussuhteessa vauvan kanssa. Isä voi myös auttaa äitiä esimerkiksi hieromalla hartioita ja niskaa. Tämä auttaa maitoa herumaan paremmin. (Deufel & Montonen 2010, 158-161.)

Toiveissa tuli esille ohjaus vauvan viestien tulkintaan. Sjöbergin (2009, 26-27) mukaan lapsi käyttää aistejaan ja tuntee kosketuksen heti synnyttyään. Vauva on aktiivinen yhteydenhakija ja herkistynyt havainnoimaan vanhempien ja vauvan välistä vuorovaikutusta. Vanhemmuudessa on tärkeää oppia vastaamaan vauvan tarpeisiin. Kosketus auttaa vauvaa keskittymään vuorovaikutushetkeen ja siihen, mitä on tapahtumassa. Vauva oppii aistien kautta luottamaan että hänen viestinsä kuullaan. Vauva oppii ilmaisemaan itseään, sekä oppii viestimään esimerkiksi nälkää itkemällä. Vanhemmat pystyvät havaitsemaan vauvan merkkejä vastaisesta vuorovaikutuksesta: katse, nauru, itku ja hymy voivat viestiä esimerkiksi ilosta tai pelosta. Vanhemmat oppivat ajan kanssa tulkitsemaan vauvan viestejä. (Sjöberg 2009, 26-27.)

Vauvan viestin tulkinnessa vanhempi reagoi vauvan lähettämiin viesteihin ja pyrkii vastaamaan niihin. Vuorovaikutuksessa isä ja äiti auttavat vauvaa säätelämään tunnetilojaan. (Korhonen 2012, 312.) Vauva on ensihetkestä asti valmis vuorovaikutukseen, ja leimautuminen on molemminpuolista. Vastasyntynyt pystyy havaitsemaan tunteeko hän kovia laitteita, pehmeitä liinoja vai ihmisen antaman kosketuksen. (Hermanson 2012.) Kenguruhoidolla tarkoitetaan vastasyntyneen vauvan hoitamista vaippasiltaan ihokontaktissa. Kenguruhoito pyritään toteuttamaan mahdollisimman pian vauvan synnyttyä. Ensisijaisesti vauva pyritään antamaan äidille ihokontaktiin, mutta kättilön on hyvä tarjota tätä mahdollisuutta myös isälle. Kenguruhoidon on todettu lisäävän vauvan ja vanhemman varhaista vuorovaikutusta. Tämä myös edistää isän sitoutumista rintaruokinnan tukemiseen. (Ikonen, Ruohotie, Ezeonodo, Mikkola & Koskinen 2015.) Kättilö on hyvä tulkki ja apu isän ja vauvan

välisessä vuorovaikutussuhteen alkamisessa, joten kättilön tulee yhtä lailla huomioida isäksi kasvun ensi askeleita yhtä lailla kuin äidiksi tulon. Vuorovaikutussuhteen syntyminen on pitkälti vanhempien vastuulla, mutta kättilö voi toiminnallaan ja ohjauksellaan avustaa ja rohkaista vanhempia.

Ohjaus synnytyksessä ja lapsivuodeosastolla

Isät toivoivat saavansa ohjausta synnytyksen aikana. Synnytys on vieras, jännittävä ja joillekin uusi tilanne. He tarvitsevat runsaasti tukea ja ohjausta kättilöltä. Jotkut isät kaipasivat neuvoja ja vinkkejä kuinka tukea synnyttävää äitiä. Mikäli kättilö näytti erilaisia tuen tapoja, rohkaistuivat isät helpommin ja ottivat aktiivisemmän roolin synnytyksen aikana. Isät toivoivat, että kättilöt kertoisivat spontaanisti tapahtumista joita sillä hetkellä on käynnissä ja mitä on odotettavissa. Monesti isät ovat myös hieman jännittyneitä, jolloin kaikki asiat eivät välttämättä jää mieleen, joita on kerrottu. On siis hyvä olla ymmärtäväinen mikäli joutuu selittämään saman asian useampaan kertaan. Toiveena nousi myös esille kirjallinen materiaali, jota voisi isille ja synnyttäjille antaa. Elorannan ja Virkin (2011,52-53.) teoksessa on mainittu eri oppimistyyliä joita ihmiset käyttävät uusissa tilanteissa. Ihmiset ovat erilaisia kohdatessaan uusia tilanteita. Toiset tarvitsevat ja vaativat tarkat perusteet, kun toiset taas eivät jaksaa kuunnella perusteluja lainkaan. Toiset heittäytyvät ennakkoluulottomasti tilanteeseen kun toiset jäävät herkemmin taka-alalle. Jotkut ihmiset oppivat näköaistin avulla jolloin puhutaan visuaalisista oppijoista, kun toiset taas hyödyntävät kuuloaistia jolloin puhutaan auditivisista oppijoista. Jotkut oppivat tekemisen ja tuntemisen kautta. (Eloranta & Virkki 2011, 52-53.) Kättilön tehtävänä on siis tärkeää huomioida kunkin isän kohdalla yksilöllinen ohjaustyyli, ja tarjota eri vaihtoehtoja kuten esimerkiksi kirjallista materiaalia ohjauksen tueksi.

Isät olivat toivoneet tutkimuksissa yhtenäistä ohjausta kättilöiden välille. Tämä tarkoittaa sitä, että ohjauslinjat olisivat jokaisella kättilöllä samankaltaiset. Vaikka jokaisella työntekijällä on oma tyylinsä tehdä hoitotyötä, tulisi kuitenkin perusasioiden tulla yhtä lailla jokaisen kättilön ohjauksessa esille. Tähän aiheeseen liittyy myös toive paremmasta tiedonkulusta kättilöiden välillä. Elo-

rannan ja Virkin (2011, 27.) mukaan kirjaamisen merkitys korostuu yhä enemmän kun hoitoajat lyhenevät. Kaikki hoidon eri vaiheet ja niihin liitoksissa oleva ohjaus on tärkeä kirjata ylös. Ohjauksen kirjaaminen auttaa varmistamaan hyvää hoidon jatkuvuutta. Lisäksi se vähentää päällekkäistä ohjausta hoitohenkilökunnan välillä. Kirjaaminen on asiallista ja objektiivista ja myös potilaan itsensä kertoma kokemus on hyvä kirjata muistiin. (Eloranta & Vikki 2011, 27.) Kirjaamisen lisäksi tärkeässä osassa on raportointi, joka voi olla joko kirjallinen tai suullinen. Hiljainen, eli kirjallinen raportointi, tarkoittaa raportin lukua itsenäisesti sähköisestä potilaskertomuksesta. Tässä korostuu huolellisen ja vastuullisen kirjaamisen merkitys. Suullisella raportilla tarkoitetaan ääneen kerrottua raporttia edellisen työvuoron hoitajalta. Raportin tukena voi käyttää myös kirjattua materiaalia. (Rautava-Nurmi, Westergård, Henttonen, Ojala & Vuorinen 2012, 52.) On äärimmäisen tärkeää huomioida hyvän raportoinnin ja kirjauksen merkitys. Kun vuoro vaihtuu, täytyy hoitavan kättilön olla ajan tasalla perheen tilanteesta, tarpeista ja toiveista. Näin voimme parantaa perhekeskeistä hoitotyötä.

Isien kannustus ja yksilöllinen huomiointi

Isät kokivat saaneensa positiivista palautetta ja kannustusta vain vähän, mikä on nostanut esiin toiveen positiivisen palautteen ja kannustamisen saamisesta. Kuuntelevan palautteen antaminen luo luottamuksellista keskustelua, sekä nostaa ohjattavan itsetuntoa (Eloranta & Virkki 2011, 55). Vaikka perhe olisi saanut ensimmäisen tai viidennen lapsen, on kannustuksella, positiivisella palautteella ja rohkaisulla jokaisen isän kohdalla tärkeä merkitys. Isät odottavat kuulevansa kannustavia kommentteja. Tämä rohkaisee heitä ja nostaa itseluottamusta. Tutkimuksissa tuli esille, että mikäli kättilö oli kannustanut isää osallistumaan, olivat he paljon herkemmin tarttuneet toimeen ja rohkaistuneet

osallistumaan aktiivisemmin. Vänskän ym. (2011, 46.) mukaan suorien ohjeiden antaminen joissakin ohjaustilanteissa on tarkoituksenmukaista. Selkeiden ohjeiden anto auttaa etenemään epätavallisissa tilanteissa rationaalisesti.

Isät toivoivat, että heidät huomioitaisiin yksilöllisesti ja inhimillisesti, sillä jokaisella isällä on omat tarpeensa jotka eivät välttämättä sovi toiselle. Rautava-Nurmi ym. (2012, 22.) korostavat yksilöllisyyden periaatetta teoksessaan. Jokainen potilas on oma yksilönsä joka tarvitsee yksilöllistä hoidon toteutumista. Omat toiveet ja erityistarpeet otetaan huomioon hoidon eri vaiheissa. Tärkeää on myös potilaan oman tahdon kunnioittaminen. Potilaalla on oikeus tehdä hoitoa koskevia päätöksiä aina kuin on mahdollista, vaikka päätös olisi ristiriidassa hoitajan näkemysten kanssa. (Rautava-Nurmi 2012, 23.) Kätilön tulee hyväksyä isän ja äidin toivomukset. On tärkeä kuitenkin tarjota isälle mahdollisuus ja kertoa erilaisista toimintatavoista edes lyhyesti, jotta he tuntevat olonsa huomioituksi ja tärkeiksi äidin ja vauvan auttamisen kannalta. Jokaisella isällä on oma tapansa osallistua synnytykseen ja lapsen hoitoon, jolloin meidän tulee kunnioittaa heidän päätöksiä ja toiveita. Isät haluavat kuulla lapsen ja puolison voinnista, hoitotapahtumista, toimenpiteistä ja niihin johtavista syistä, seurantalaitteiden käytöstä, kivunlievityksestä, sekä monista muista syntymän ympärillä olevista asioista. Tämä ei tarkoita kuitenkaan sitä, että kaikki isät haluavat kuulla ja tietää samat asiat.

Useassa tutkimuksessa tuli esille toive kätilön aidosta läsnäolosta, sekä kiireettömyyden tunteesta. Iivanaisen ja Syväojan (2008, 444.) mukaan aidolla läsnäololla tarkoitetaan hetkeä, jolloin hoitaja asettuu aidosti potilaan käyttöä varten. Hoitajan tulee olla valmiuksia kuunnella potilaan sekä sanallista, että sanatonta viestintää. Hoitajan olisi tarkoitus yrittää samaistua potilaan tunteisiin ja sen hetkiin kokemuksiin. Keskittyminen, kiireettömyys, levollisuus ja tasa-arvoinen kohtaaminen ovat aidon läsnäolon tunnuspiirteitä. (Iivanainen

& Syväoja 2008, 444.) Kätilöillä saattaa olla useita omia potilaita, monia erilaisia perheitä ja tapauksia saman vuoron aikana hoidettavana. Lisäksi työvuorot ovat usein kiireellisiä, ja tämä kiireellisyyden tunnelma valitettavasti välittyy potilaaseen. Rautava-Nurmen ym. (2012, 28) mukaan ilmeet, eleet, asennot, katsekontakti ja etäisyydet kertovat enemmän kuin sanat (Rautava-Nurmi ym. 2012, 28). Kätilön on siis tärkeää huomioida oma käyttäytymisensä ohjauksessa, oli tilanne minkäläinen tahansa. Isät kiinnittävät tarkasti huomiota kätilön kasvopiiirteisiin ja eleisiin varsinkin tilanteissa, joissa koetaan turvattomuutta vähäisen ohjauksen vuoksi.

Isien toiveissa tuli esille yksilöllisen huomioinnin lisäksi se, että heidät tulee kuitenkin huomioida kokonaisuudessaan perheenä puolison ja tulevan lapsen, sekä mahdollisesti jo aiemmin syntyneiden lasten kanssa. Perhekeskeisyydellä tarkoitetaan koko perheen huomioimista hoitotilanteissa. Tavoitteena on lisätä potilaan, ja hänen perheensä hyvinvointia huomioimalla omaiset hoitotyön suunnittelussa ja toteutuksessa. (Rautava-Nurmi ym. 2012, 23.) Kuunteleva ja kiinnostunut vuorovaikutus on isien mielestä tärkeää, tämän vuoksi he toivoivat avointa ja rehellistä keskustelua aina tilanteen mukaisesti. Isät toivoivat, että he tulisivat kuulluksi ja voisivat keskustella hoitajien kanssa halutesaan. Eloranta ja Virkki (2011, 54-55.) tuovat teoksessaan esille vastavuoroisuuden ja luottamuksen ohjaustilanteissa. Keskustelua ja hoitajan ja perheen keskeistä vuorovaikutusta lähentää sopiva rentous keskustelussa. Parhaimmillaan ohjaustilanteissa keskustelu on vastavuoroista. (Eloranta & Virkki 2011, 54-55.) Isät halusivat kokea että he voivat kysyä kaikenlaisia kysymyksiä, ja että heillä olisi lupa kysyä mitä tahansa ilman paheksuntaa. Tutkimuksessa tuli esille, että isät jotka olivat saaneet suoria ja selkeitä vastauksia kysymyksiinsä, olivat myös rennompia ja helpottuneempia.

Yhteiset ohjaushetket osastoilla olivat hyväksi havaittuja ja nousivat toiveissa esille. Isät toimivat toisilleen vertaistukena. He voivat keskustella uusista asioista muiden isien kanssa. Sosiaali- ja terveysministeriön (2004, 113) teoksessa vertaistuellla tarkoitetaan samassa elämäntilanteessa olevan ihmisen antamaa sosiaalista tukea. Yksilö voi saada tiedollista, emotionaalista ja arviointia sisältävää tukea. Käytännöllinen apu kuuluu myös vertaistuen piiriin. Pienryhmissä on oiva tilaisuus keskustella, saada käyttökelpoisia tietoja, vaihtaa kokemuksia ja saada vinkkejä käytännön pulmien ratkaisuihin. Ryhmä antaa mahdollisuuden tutustua uusiin ihmisiin, uusien ihmissuhteiden luomiseen ja omien voimavarojen lisäämiseen. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2004, 113.)

6.2 Opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys

Tutkimuksen luotettavuutta voidaan arvioida uskottavuudella, vahvistettavuudella, refleksiivisyydellä ja siirrettävyydellä. Uskottavuudella tarkoitetaan tutkimuksen, sekä sen tulosten uskottavuutta. Tutkimustulokset ovat paikansapitavia ja ovat julkistettu uskottavasti. Vahvistettavuus tarkoittaa, että toinen tutkija voi seurata tutkimuksen kulkua luotettavasti tai voi tarvittaessa toteuttaa tutkimuksen samoin tuloksin. Laadullisessa tutkimuksessa tämä voi olla haaste tulkinnallisuuden vuoksi. Reflektiivisyydessä tutkija arvioi omaa vaikutustaan tutkimustulosten tulkintaan, sekä julkaisuun. Siirrettävyys tarkoittaa, että tutkimustulokset on siirrettävissä muihin vastaaviin tilanteisiin. (Kylmä & Juvakka 2007, 127-129.) Tässä työssä tutkimustulokset ovat sikäli uskottavia, että materiaalina toimii muiden tutkijoiden esittämät tutkimustulokset. Opinnäytetyö on vahvistettavissa samoin tutkimustuloksin. Vahvistamiseen voi vaikuttaa tutkijoiden oma tulkinta tutkimustuloksia tutkittaessa. Reflektiivisyys voi olla myös haaste. Työn aikana pyrittiin mahdollisimman neutraaliin tutkimusmateriaalin keräämiseen niin, että tutkijoiden omat aja-

tusmallit ja asenteet eivät vaikuta tutkimustulosten julkaisuun. Tutkimustulokset ovat siirrettävissä muihin vastaaviin tilanteisiin.

Mukaanottokriteerien huolellinen laatiminen, sekä tiedonhaun yksityiskohtainen kuvaaminen lisäävät opinnäytetyön luotettavuutta. (Hirsijärvi ym. 2009, 232.) Mukaanottokriteerit hahmottuivat työn ohella. Tiedonhaun prosessi on kuvattu yksityiskohtaisesti. Sen aikana käytettiin useita laadukkaita hakupalveluita, mutta mukaanottokriteereitä vastaavia tutkimustuloksia oli haastava löytää. Tästä syystä aineisto jäi melko pieneksi, joka vaikuttaa opinnäytetyön luotettavuuteen. Mukana on englanninkielisiä tutkimuksia, jolloin kielen tulkinta voi vaikuttaa luotettavuuteen. Kielen tulkinnan vuoksi on myös mahdollista, ettei tutkimushaku saavuttanut kaikkia aiheeseen liittyviä tutkimuksia.

Tutkimustuloksia tarkasteltaessa tulee pyrkiä johdonmukaisuuteen. Omat mielipiteet eivät saa vaikuttaa tutkimustulosten tulkintaan. Tutkimuskysymykset tulee olla selkeästi tarkkaan rajatut. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 92.) Opinnäytetyössä pyrittiin hakemaan juuri se tieto, joka vastaa tutkimuskysymyksiin. Näin ollen tutkimustulosten kerääminen on johdonmukaista. Lisäksi opinnäytetyötä työsti kaksi tutkijaa, joka lisää sen luotettavuutta (Pudas-Tähkä & Akselin 2007, 46).

Kirjallisuuskatsaukseen opinnäytetyön menetelmänä perehdyttiin huolellisesti. Raportoinnissa kirjattiin tarkasti sisällönanalyysin eri vaiheet, joka lisää opinnäytetyön luotettavuutta. Luotettavuutta voi vähentää se, että kirjallisuuskatsaus ja sisällönanalyysi olivat tutkijoille menetelmänä ennestään tuntemattomia.

Eettisestä näkökulmasta tutkijalla on suuri vastuu, koska tutkimuksen tulokset voivat vaikuttaa tulevaisuudessa tai voivat koskettaa useita ihmisiä. Terveystieteiden tutkimuksen tulee lisätä tietoperustaa, sitä ei voi toteuttaa pelkkää uteliaisuuttaan. (Kylmä & Juvakka 2012, 141-144.) Eettisenä ongelmana on pieni otos, joka voi väärentää tutkimustuloksia. Tällöin tutkimustuloksilla voi olla harhaanjohtava vaikutus tutkimuksen lukijoihin. Tutkimustuloksista on kuitenkin hyötyä alan asiantuntijoille, jolloin se lisää tietoperustaa.

Tutkimuksen yhteydessä informoidaan yleensä siitä, mitkä ovat tutkimuksen käyttömahdollisuudet, sekä elinikä (Kuula 2011, 101). Eettisenä ongelmana nousee esille aineiston käyttäminen ilman teosten tekijöiden ja julkaisijoiden lupaa. Kerätty aineisto on saatavilla kaikille, mutta varsinaisesti teoksissa ei ole mainittu niiden käyttölupaa koskien jatkotutkimuksia. Myöskään ihmiset, ketä on tutkittu, eivät ole tietoisia, että heidän antamiaan haastatteluja ja tuloksia julkaistaan uudessa muodossa. Työssä käytettiin sen verran tuoreita tutkimuksia, että tutkimustulokset ovat tuoreita.

Anonymiteetti antaa tutkijalle mahdollisuuden käsitellä tutkimuksissaan myös arempia asioita. Näin ollen tutkijan vapaus lisääntyy, eikä tutkittavien nimien esiin tuominen luo paineita todetuille tutkimustuloksille ja niiden julkaisemiselle. Samalla anonymiteetti suojaa myös muita ihmisiä, joita tutkittavat ihmiset tuovat esille. (Mäkinen 2006, 114.) Opinnäytetyössä on positiivista, että tutkittavat ovat anonymineina voineet rehellisesti tuoda ilmi ajatuksiaan kättilöiden ohjaamisesta. Samalla myös suojellaan niiden kättilöiden yksityisyyttä, joiden toimintaan tutkimustulokset pohjautuvat.

Lähdekritiikki tuo oman haasteensa tutkimustyöhön. Silloin arvioidaan saadun tiedon luotettavuutta. On syytä selvittää, onko selville saatu tieto aidosta ja laadukkaasta lähteestä. Alkuperäisten lähteiden käyttö mahdollistaa sen,

että tieto on muuttumatonta. (Mäkinen 2006, 128.) Tiedonhaun prosessissa käytettiin luotettavia hakukoneita, jotka lisäävät lähteiden aitoutta ja laadukkuutta. Prosessin aikana pyrittiin käyttämään nimenomaan alkuperäisiä lähteitä.

6.3 Johtopäätökset ja jatkotutkimusaiheet

Tuloksista käy ilmi, että isät saavat kättilöiltä ohjausta vaihtelevasti, mutta pääsääntöisesti sitä tulisi saada enemmän. Ohjauksen tulisi toteutua yksilöllisesti perheen tarpeiden mukaan vanhemmuutta ja parisuhdetta tukien. Vauvan hoitoon ja kehitykseen liittyvää ohjausta isät toivovat lisää. Isät haluavat rehellistä tietoa oman vauvan voinnista, sekä tietoa siitä mikä on normaalia kehitystä.

Synnytyksessä kättilö voi kertoa isälle konkreettisia ohjeita kuinka toimia erilaisissa tilanteissa ja kuinka tukea synnyttäjää. Kättilön toivotaan olevan läsnä. Lapsivuodeosastolla isät haluavat tietoa käytännön asioista vauva-arkea varten. Ohjauksen tulisi olla yksilöllistä, empaattista ja informatiivista, ja siinä tulisi ottaa huomioon kättilön vuorovaikutustaitojen merkitys. Eri kättilöiden välisen ohjauksen tulisi olla yhdenmukaista.

Opinnäytetyön tarkoitusta ja tavoitetta seuraten onnistuttiin luomaan tietoa isien kokemuksista kättilöiden ohjauksesta synnytyksessä ja lapsivuodeosastolla, sekä tuomaan ilmi isien toivomuksia. Tiedon kerääminen mahdollistaa sen hyödyntämisen käytännön kättilötyössä tiedon ollessa helpommin saatavilla.

Opinnäytetyön edetessä esiin nousi seuraavia jatkotutkimusaiheita:

- Kätilöiden ohjauksen kehittäminen synnytyssalissa
- Kätilön ohjauksen vaikutus varhaiseen vuorovaikutukseen
- Ohjeellinen kätilön konkreettisista ohjausmenetelmistä
- Kätilöiden kokemuksia isien läsnäolosta synnytyssalissa

Lähteet

Ahonen, S-M., Jääskeläinen, P., Kangasniemi, M., Liikanen E., Pietilä, A-M. & Utriainen, K. 2013. Kuvaileva kirjallisuuskatsaus: eteneminen tutkimuskysymyksestä jäsenettyyn tietoon. *Hoitotiede* 25(4), 291-301.

Bäckström, C. & Wahn, E. 2011. Support during labour: first-time fathers' descriptions of requested and received during the birth of their child. *Midwifery* 27, 67-73. Viitattu 23.2.2015. www.nelliportaali.fi, Cinahl. http://ac.els-cdn.com/S0266613809001004/1-s2.0-S0266613809001004-main.pdf?tid=d8c73c04-bb55-11e4-aa2b-00000aacb362&acdnat=1424693991_8c292eb2b20012c8a895ae817a274e2d

Deufel, M. & Montinen, E. 2010. *Onnistunut imetys*. Helsinki: Kustannus Oy Duodecim.

Eloranta, T. & Virkki, S. 2011. *Ohjaus hoitotyössä*. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Ervast, J. n.d. Väestöliitto. Mistä aikaa parisuhteelle vauvaperheessä? Viitattu 8.10.2015. http://www.vaestoliitto.fi/parisuhde/tietoa_parisuhteesta/parisuhde_ja_lapset/parisuhdeaika_vauvaperheessa/

Haapio, S., Koski, K., Koski, P. & Paavilainen, R. 2009. *Perhevalmennus*. Helsinki: Edita.

Halle, C., Dowd, T., Fowler, C., Rissel, K., Hennesy, K., MacNevin, R. & Nelson M. 2008. Supporting fathers in the transition to parenthood. *Contemporary nurse* 31, 57-70. Viitattu 23.2.2015. www.nelliportaali.fi, Cinahl. <http://web.b.ebscohost.com.ezproxy.jamk.fi:2048/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=7&sid=b9958a33-ab6c-40cc-9c57-39232e6dd949%40sessionmgr111&hid=106>

Hermanson, E. 2012. Varhainen vuorovaikutus ja itsetunnon kehitys. *Duodecim terveyskirjasto*. Viitattu 9.10.2015. http://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=kot00302

Hietikko, M., Kaunonen, M., Salonen, A. & Tarkka, M-T. 2011. Isien hoitajilta saama sosiaalinen tuki lapsivuodeosastolla. *Hoitotiede* 23(1), 3-13.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. p., uud. p. Helsinki: Tammi.

Hirvonen, H. 2005. Isä syntymässä. Vauvan odotus, syntymä ja hoito. Helsinki: Tammi.

Iivanainen, A. & Syväoja, P. 2008. Hoida ja kirjaa. Kariston kirjapaino Oy. Hämeenlinna: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Ikonen, R., Ruohotie, P., Ezeonodo, A., Mikkola, K. & Koskinen, K. 2015. Kenguruhoito. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Lastenneuvolakäsikirja. Viitattu 9.10.2015.

<https://www.thl.fi/fi/web/lastenneuvolakasikirja/tietopaketti/imetys/ennenaikaisesti-syntyneet/kenguruhoito#toteutus>

Juvakka, E. & Viljamaa, J. 2002. Miehen mittainen isä. Helsinki: WSOY.

Järvenpää, A-L. 2012. Vasasyntyneen hoito lapsivuodeosastolla. Teoksessa Kätilötyö. Toim: Paananen, U., Pietiläinen, S., Raussi-Lehto, E., Väyrynen, P., Äimälä A-M. Helsinki: Edita Prima.

Järvinen, R., Lankinen, A., Taajamo, T., Veistilä, M. & Virolainen, A. 2012. Perheen parhaaksi. Perhetyön arkea. 2. p., uud. p. Helsinki: Edita.

Kankkunen, P. & Vehviläinen-Julkunen, K. 2009. Tutkimus hoitotieteessä. Helsinki: WSOY.

Kallio, M. 2013. Isän rooli synnytyksessä. Väestöliitto, perheaikaa. Viitattu 12.11.2015.

<https://www.perheaikaa.fi/jutut/lapsi-tulossa/synnytyksessa/isan-rooli-synnytyksessa/>

Korhonen, A. 2012. Varhainen vuorovaikutus. Teoksessa Kätilötyö. Toim: Paananen, U., Pietiläinen, S., Raussi-Lehto, E., Väyrynen, P., Äimälä A-M. Helsinki: Edita Prima.

Kuula, A. 2011. Tutkimusetiikka. 2.p., uud.p. Tampere: Vastapaino.

Kylmä, J. & Juvakka, T. 2007. Laadullinen terveystutkimus. Helsinki: Edita Prima Oy

Kyngäs, H., Kääriäinen, M., Poskiparta, M., Johansson, K., Hirvonen E. & Timo Renfors. Ohjaaminen hoitotyössä. Helsinki: WSOY oppimateriaalit Oy.

Metsälehto-Soukka, H. 2005. Perheenlisäys isien kokemana. Fenomenologinen tutkimus. Oulun yliopisto, hoitotieteen ja terveystieteiden laitos. Viitattu 6.2.2015. <http://herkules oulu.fi/isbn9514277260/isbn9514277260.pdf>

Mykkänen, J. 2010. Isäksi tulon tarinat, tunteet ja toimijuus. Jyväskylä University Printing House. Jyväskylä.

Mäkinen, O. 2006. Tutkimusetiikan ABC. Helsinki: Tammi.

Oommen, H. 2009. Vanhempien saama tuki sosiaaliselta verkostolta odotusajana sekä hoitohenkilökunnalta lapsivuodeosastolla. Artikkeligradun yhteenveto-osio. Tampereen yliopisto, hoitotieteen laitos. Viitattu 6.2.2015. <https://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/82127/gradu04715.pdf?sequence=1>

Premberg, Å., Carlsson, G., Hellström, A-L. & Berg, M. 2011. First-time fathers' experiences of childbirth – a phenomenological study. Midwifery 27, 848-853. Viitattu 23.2.2015. www.nelliportaali.fi, Cinahl. http://ac.els-cdn.com/S0266613810001452/1-s2.0-S0266613810001452-main.pdf?tid=afb189e2-bb54-11e4-a637-00000aab0f6c&acdnat=1424693492_bd37f167982fc34e5431647ba4f341e2

Pudas-Tähkä, S-M & Akselin, A. 2007. Systemaattisen kirjallisuuskatsauksen aiheen rajaaminen, hakutermit ja abstraktien arviointi. Teoksessa Systemaattinen kirjallisuuskatsaus ja sen tekeminen. Toim. Johansson, K., Axelin, A., Stolt M. & Ääri, R-L. Turun yliopisto. Turku.

Raussi-Lehto, E.2012. Syntymänaikainen kättilötyö. . Teoksessa Kättilötyö. . Toim: Paananen, U., Pietiläinen, S., Raussi-Lehto, E., Väyrynen, P., Äimälä A-M. Helsinki: Edita Prima.

Rautava-Nurmi, H., Westergård, A., Henttonen, T., Ojala, M. & Vuorinen, S. 2012. Hoitotyön taidot ja toiminnot. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Salminen, A. 2011. Mikä kirjallisuuskatsaus? Johdatus kirjallisuuskatsauksen tyyppisiin ja hallintotieteellisiin sovelluksiin. Vaasan yliopisto. Viitattu 14.4.2015. http://www.uva.fi/materiaali/pdf/isbn_978-952-476-349-3.pdf

Sinkkonen, J. 2003. Yhdessä isän kanssa. 3.p. Helsinki: WSOY.

Sosiaali- ja terveysministeriö, 2004:14. Lastenneuvola lapsiperheiden tukena. Opas työntekijöille. Helsinki: Edita Prima Oy. Viitattu 16.10.2015. <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/114371/Opp200414.pdf?sequence=1>

Sjöberg, L. 2009. Vauvan ääntä etsimässä. Ensi- ja turvakotien liitto ry. Raportti 11. Helsinki: Nykypaino Oy.

Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos, 2012. Meille tulee vauva. Opas vauvan odotukseen ja hoitoon. Helsinki: Erikoismedia Graphic Oy.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 5. uudistettu laitos. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Vallimies-Patomäki, M. 2012. Raskaus ja synnytys tutkimuksen valossa. Teoksessa Kätilötyö. Toim: Paananen, U., Pietiläinen, S., Raussi-Lehto, E., Väyrynen, P., Äimälä A-M. Helsinki: Edita Prima.

Vänskä, K., Laitinen-Väänänen, S., Kettunen, T. & Mäkelä, J. 2011. Onnistuuko ohjaus? Sosiaali- ja terveystieteiden ohjaustyössä kehittyminen. Helsinki: Edita Prima.